~~1-9-65 ఆంధ్రప్రభ~~ క.నం. 74792

న్యాయసూత్రం

కొడాలి సాంబశివరావు

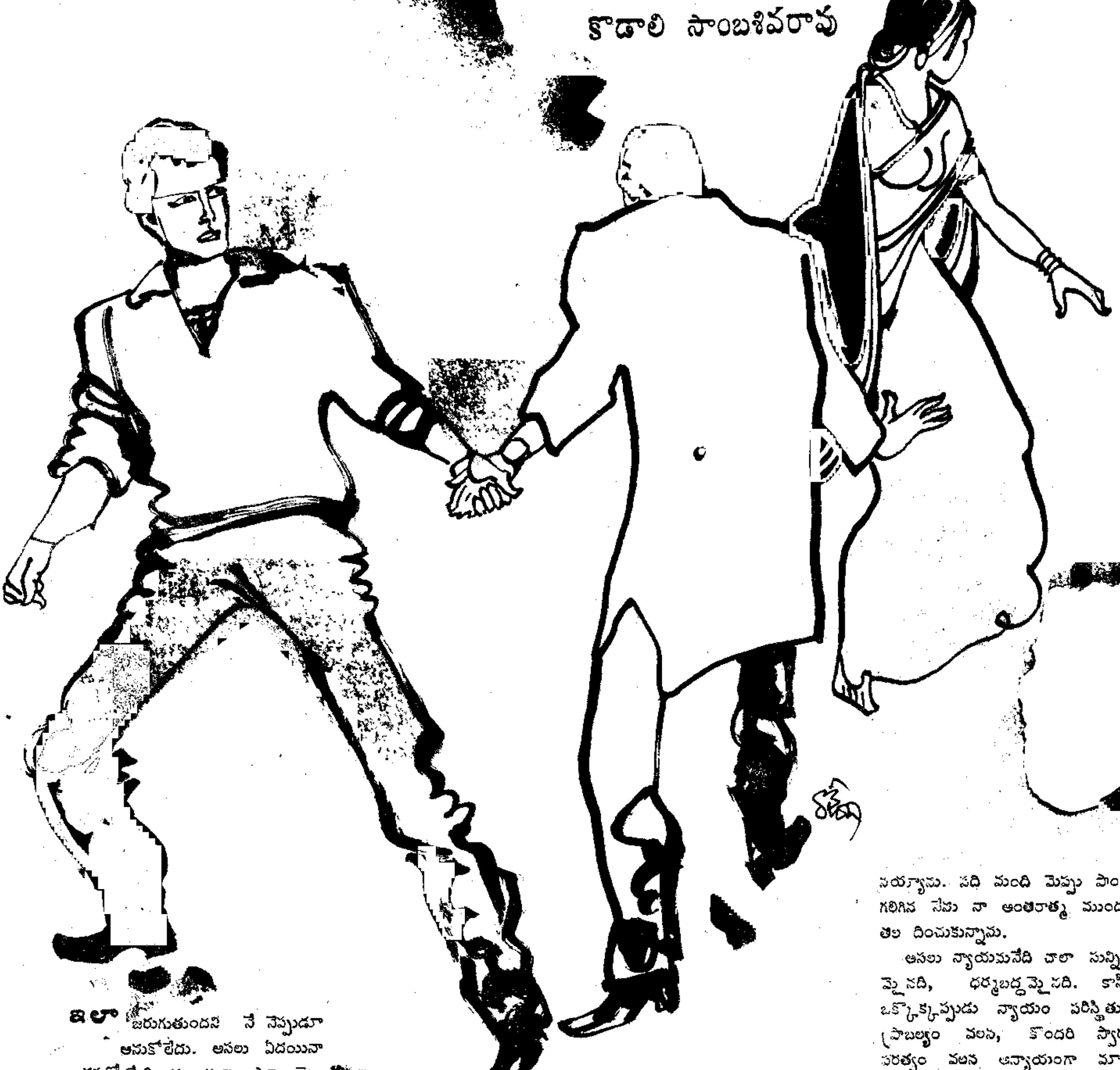

ఇలా జరుగుతుందని నే నెప్పుడూ అనుకోలేదు. అసలు ఏదయినా జరగబోయేది ముందుగా ఎలా తెలుస్తుంది? జరిగిన తరవాత ఇలా జరిగిందేమిటి అని ప్రశ్నించుకుంటే జవాబు దొరకకపోగా మరెన్ని ప్రశ్నలు పుడతాయి. ఆలా ప్రశ్నించుకోవడమే మనిషి చేసే పని. నే నిప్పుడు ఆలాగే ప్రశ్నించుకుంటున్నాను. ఆ ప్రశ్నకు నా వద్ద సమాధాన ముంది. కానీ ఆ సమాధానం నా ధర్మసందేహాన్ని నివృత్తి చేయలేకపోతూంది.

శంకరం నన్ను చాలా ఇరకాటంలో పెట్టాడు. పార్వతికి న్యాయం చేకూర్చడంలో నే నిలాంటి సంకట స్థితిని ఎదుర్కొన వలసి వస్తుందని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. ఎవరి విషయంలో అయినా, ఏ సమస్యకైనా సరైన న్యాయం చెప్పగలను. కాని, శంకరం విషయంలో స్వార్థంతో ప్రవర్తించక తప్పలేదు. నా లోని స్వార్థం మెన్నటికీ గట్టులు తెంచుకుని వాడు ప్రేమించిన అమ్మాయిని ముట్టేసి నిలువునా ముంచేసింది. సమాజపరంగా నేను చెప్పిన న్యాయం అందరూ ఆమోదించారు. కానీ, నా మనస్సాక్షి సృష్టించిన న్యాయ స్థానంలో నేను దోషి నయ్యాను. పది మంది మెప్పు పొంద గలిగిన నేను నా అంతరాత్మ ముందు తల దించుకున్నాను.

అసలు న్యాయమనేది చాలా సున్నితమైనది, ధర్మబద్ధమైనది. కానీ, ఒక్కొక్కప్పుడు న్యాయం పరిస్థితుల ప్రాబల్యం వలన, కొందరి స్వార్థపరత్వం వలన అన్యాయంగా మారి అమాయకులను బలి తీసుకుంటుంది. మరోసారి అన్యాయం న్యాయంగా మారి విజయం సాధిస్తుంది.

న్యాయం—అన్యాయం! ఈ రెంటిని ఏ ధర్మ త్రాసులో తూయాలో అర్థం కాని ప్రశ్న. ముందుగా ఇవన్నీ ఆలోచనకు రాలేదు. పార్వతి జీవితాన్ని దిద్దాలన్న తాపత్రయమే తప్ప మరొక ఆలోచన కలగలేదు. అలా ఆలోచించినట్లయితే నా

జలుబు వల్ల ఓ మంచి రోజును పాడవనివ్వకండి

జలుబును పోగొట్టుకోవచ్చు

ముక్కు కారడం, ముక్కు దిబ్బడ, తలభారం, గొంతు నొప్పి, గుండెలో కఫం చేరడం లాంటివన్నీ మీ మంచి రోజుల్ని పాడు చేస్తాయి. అయితే, ఈ లక్షణాలుగల జలుబునుంచి ఉపశమనానికి ఓ మార్గం ఉంది.

జలుబు మందుతో వాటిని ఎదుర్కోండి

జబ్బుకో చికిత్స చేసినట్లు జలుబుకి చికిత్సచేస్తే జలుబు లక్షణాలకు లోనైన అన్ని చోట్లా ఒకే పనిచేసే ప్రత్యేకమైన మందే వాడండి

కేవలం జలుబు కోసమే

ఇబ్బంది పెట్టే అన్ని జలుబు లక్షణాలనుంచి కలిగిస్తుంది కోల్డరిన్. దీనిలోని ప్రత్యేకమైన ...ర్థాలు జలుబు లక్షణాలుగల అన్నిచోట్లా ...ట్టుగా పనిచేస్తాయి. పైగా మీ శరీరంలో నిరోధక శక్తిని పెంచే విటమిన్ సి దీనిలో ఉంది. మీకు జలుబు చేస్తే, దానికి ప్రత్యేకమైన జలుబు మందే వేసుకోవడం ఉత్తమం.

కోల్డరిన్

జలుబు కోసం ప్రత్యేకంగా తయారుచేయబడింది

CASBC-64-235 TL

తీర్పు మరోలా ఉండేది. ఇప్పుడు నే నిచ్చిన తీర్పుకు, నేను చేసిన పనికి ఒక అమాయకురాలు బలై పోయింది. ఆ అమ్మాయి నా కేమీ కానందుకే కదా అలాంటి అన్యాయమైన తీర్పు చెప్పాను. ఆమె నా సొంత చెల్లెలో, బంధువో అయివున్నట్లయితే ఆమె పక్షం నిలిచే వాడిని.

అర్పణ ఒక శాపగ్రస్తురాలు ఆమె ఆత్మ నన్ను శపిస్తోంది! నాలోని మానవత్వాన్ని తట్టి లేపి 'ఇదేమి న్యాయం? రచయితలు ఇలా చేస్తారా?' అని నిలదీస్తోంది. నా అంతరంగంలో మధన. నేను చేసింది తప్పేమో నన్న ఆలోచన నన్ను అమితంగా కుంగ దీస్తోంది.

అర్పణ చేసిన పాపమల్లా పెళ్ళయిన శంకరాన్ని ప్రేమించడమే! ఆ ప్రేమ ప్రేమగా మిగిలినట్లయితే ఎవరి కే సమస్యా ఉండేది కాదు. ప్రణయంగా పరిణమించి పెళ్ళి దాకా వెళ్ళింది. వాడి చేత తాళి కట్టించుకుని భార్య అయింది అర్పణ. వాడితో వారంరోజులు దాంపత్య జీవనాన్ని సాగించింది. ఆ ఏడు రోజులే ఆమె జీవితంలో చెప్పుకో దగినవిగా ఉండి పోయాయి. అసలు జరిగిందేమిటి?

● ● ●

శంకరానికీ, నాకు మధ్య స్నేహం పది హేనేళ్ళ నుంచి సాగుతూంది. మా స్నేహం చాలా చిత్రమైనది, వింతైనది. ఎల్లలు, హద్దులు లేవు. వాడంటే నాకు ప్రాణం. నే నంటే వాడికీ బోలెడు ఇష్టం. ఆ అనిర్వచనీయమైన స్నేహ బంధాన్ని వ్యక్తీకరించడానికి మాటలు చాలవు.

నేను టెన్త్ చదివేటప్పుడు మా నాన్నగారికి పాలకొల్లు బదిలీ అయింది. అప్పుడే శంకరంతో దోస్తీ ఏర్పడింది. అది అలా అలా పెరిగి హైస్కూలు దాటి కాలేజిని అధిగమించి ఇంత వరాకం సాగింది.

శంకరం వాళ్ళ నాన్న పేరు పడ్డ కాంట్రాక్టరు. రెండు చేతులా బాగానే సంపాదించాడు. ఒక్కగా నొక్క కొడుకు కావడంతో అమిత గారాబంగా పెరిగాడు వాడు.

ఆ రోజు శంకరానికి పెళ్ళి చూపులు. అమ్మాయిని చూడ్డానికి వెళుతూ 'నీవు రారా' అని ఆహ్వానించాడు. శంకరానికి పెళ్ళనేసరికి నాకు చాలా ఆనందమైంది. వాడొక ఇంటి వాడైతే చూడాలన్న ఆశ పెరిగింది. అమ్మాయి గురించి వివరాలు అడిగాను. బి. ఏ. చదివిందట. అందంగా, ఆరోగ్యంగా ఉంటుందట. ఇంకేం—వాడి పుణ్యం పడింది. చదువుకున్న అంద మైన అమ్మాయిని చేసుకోవాలనే వాడి కోరిక తీరబోతూంది.

ఎందుకో చెప్పలేను కానీ, వాడి కోరిక తీరుతున్నందుకు నాకు జెలసీ కలిగింది. నిజానికి పార్వతి మంచి అందగత్తె. పెళ్ళి చూపుల్లో వారిద్దరూ ఒకర్నొకరు ఓరచూపులతో తమ తమ ఇష్టాల్ని తెలుపుకున్నారు. నాలుగు కళ్ళూ కలుసు కుని భాషించు కున్నాయి. నవ్వుతున్న ఆ నయనాలను చూసి నాకు ఈర్ష్య మరింత పెరిగి పోయింది. ఇంత అపురూప సౌందర్యరాశి అర్ధాంగిగా వస్తే శంకరం నన్ను మరిచిపోడు కదా అన్న స్వార్థం నాలో వ్యధను రగిలించింది.

పెళ్ళి చూపు లయ్యేంతవరకు వాడితో ముభావంగా ఉండిపోయాను.

తిరిగి గదికి చేరుకున్నాక అడిగాడు శంకరం—"ఎలా ఉంది?" అని.

నేను ఇష్టాన్ని గానీ, అయిష్టాన్ని గానీ వ్యక్తం చేయలేక తటస్థంగా ఉండి పోయాను. ఆ రోజు నుంచి వాడి ఆనందం అంతా ఇంతా కాదు. ఎన్నడూ కనిపించని వింత ఆనందం వాడి ముఖంలో తాండవిస్తోంది.

వాడిని చూస్తుంటే నాకు ఒక పక్క సంతోషం — మరో పక్క సన్నగా బాధ.

'అమ్మాయిని చూసే ఇంత ఆనంద పడిపోతున్నాడు. రేపు పెళ్ళయ్యాక నా ముఖం కూడా చూసేట్లు లేదు. మరీ ఇంత మైమరుపా?' వాడి పరధ్యానానికి, పరాకుకు నాకు చాలాసార్లు కోపంవచ్చింది.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. పార్వతితో శంకరానికి పెళ్ళి ఖాయమయింది. అప్పటినుంచి వాడి పరధ్యానం అధిక మయింది. నాలోని జెలసీ కూడా పెరిగి పోయింది.

"చెప్, శంకరం! నా కా అమ్మాయి నచ్చలేదు" నా అయిష్టాన్ని బయటకు పెట్టాను. వాడు విస్మయంగా చూశాడు నా వంక.

"ఏమిట్రా నీ పిచ్చి వాగుడు? ఏ మయిం దా అమ్మాయికి? చారడేసి కళ్ళు, కొనదేరిన ముక్కు, కుందనపు బొమ్మలా ఉంటే — పైగా చదువు, సంస్కార మున్న వ్యక్తి. పైపెచ్చు నేనంటే ఇష్టపడుతుంది. ఇక నీ అభ్యంతరం ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు."

"ఏమో! అవన్నీ నాకు తెలీవు. నేను మెచ్చిన అమ్మాయినే చేసుకుంటా నన్నావు. ఆ మాటమీదనే నిలబడు."

"అది సరే ... పార్వతిలో నీకు నచ్చని అంశం ఏమిటో చెప్పు — చంద్ర బింబం లాంటి ఆ ముఖంలో ఆ సో ...ళ్ళు ఎంత అందంగా ఉన్నాయో నీకు

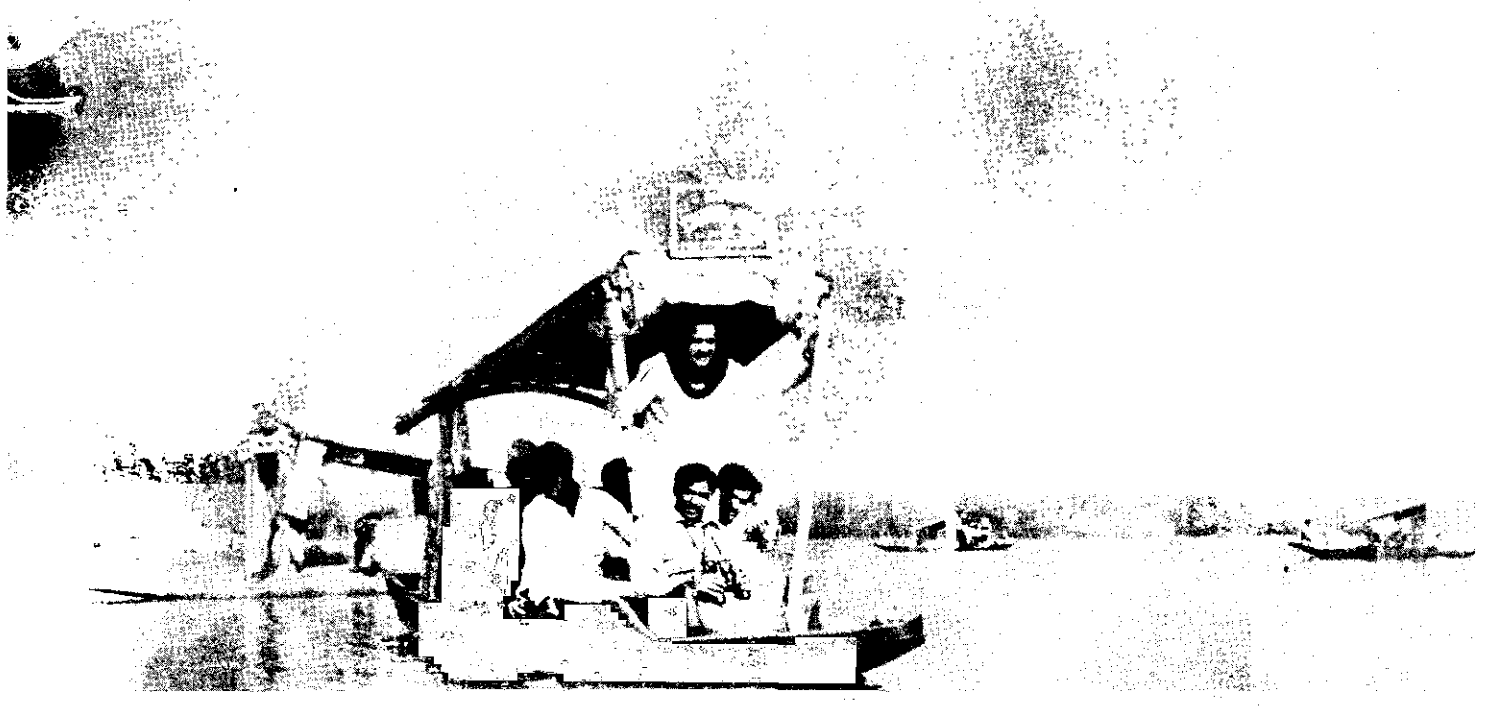

జలవిహారం

— ఎం. మహేష్

తెలీదు. నా కళ్ళతో చూస్తే తెలుస్తుంది —'' ఆమె రూపాన్ని తలుచుకుంటూ తన్మయత్వంగా అన్నాడు.

నాకి ఒళ్ళు మండిపోయింది.

''నే వసుకుంటూనే ఉన్నాను. అన్నంత పనీ చేసేశావు. ఆ పిల్లమీద అప్పుడే మనసు పారేసుకున్నావు. ఇక నేసం గుర్తుంటాను!'' నిష్ఠురంగా అన్నాను.

నా భావం, బాధ వాడి కర్థమైనట్టుంది. తేలిగ్గా కవ్వింపుగా నవ్వేశాడు.

''హాన్ ... అదా నీ బాధ?'' అని ఆత్మీయతను చిమ్మే చూపులతోచూస్తూ ''సారథీ! పెళ్ళి చేసుకున్నంత మాత్రాన నిన్ను దూరం చేసుకుంటానని అనుకోకు. నీ చెలిమిలోని తీయదనాన్ని నే నెన్నడూ మరిచిపోను. సరేనా?'' అన్నాడు మృదువుగా నా చేయి నొక్కుతూ.

నేను మరేం మాట్లాడలేకపోయాను. కళ్ళలో తిరుగుతున్న నీటిని వాడు చూడకుండానే తల దించేసుకున్నాను. ఆ సంఘటన తర్వాత తలుచుకుంటే నే నెంత పిచ్చిగా మాట్లాడానో అర్థమయింది. వాడిలోని ప్రేమ—వాత్సల్యం అన్నీ నాకే సొంతం కావాలన్న బలమైన ఆశ క్షణం నేను నాతో అలా మాట్లాడించింది. అసలు వాడిని ఇంతలా ఎందుకు అభిమానిస్తున్నానో నాకే అర్థం కాదు. ఏ జన్మలోనో మే మిద్దరం ప్రేమికులమై పుట్టి ఉంటాము అనిపిస్తుంది. వాడిని గురించిన వూహలు నాలో తియ్యదనాన్ని కలిగిస్తాయి. వాడిస్నేహంలో ఇన్నాళ్ళూ ఉల్లాసంగా, ఉత్సాహ భరితంగా కాలం గడిపేశాను. గాఢంగా అల్లుకు పోయిన మా స్నేహ లత పెళ్ళి పేరిట తెగిపోవడం నాకు నిజంగానే బాధ కలిగిస్తుంది. అలా అని వాడు పెళ్ళి చేసుకుని సుఖపడడం ఇష్టం లేదనీ కాదు. కాకపోతే వాడి హృదయంలో నాకు వాడ ఎప్పటిలా చోటుండాలి. అదే నా కోరిక!

ఎలాగయితేనేం శంకరం పెళ్ళి ఘనంగా, ఆర్భాటంగా జరిగిపోయింది. సిరిగల బాబులు కాబట్టి పెళ్ళి గొప్పగా చేశారు. ఆ తంతు అంతా ఒక తీయని కలలా జరిగిపోయింది. వాడికి పెళ్ళయిపోయిందని, ఇప్పుడు వాడి జీవితం మరో జీవితో ముడిపడిందని అనుకుంటే ఎక్కడో అంతరాంతరాల్లో నన్ను బాధ వెలరేగుతోంది! కన్నుల పంటలా ఉన్న ఆ జంటను చూసి ఒక కన్ను ఆనంద బాష్పాలను రాలిస్తే మరో కన్ను బాధగా ఏడుస్తోంది. ఆ క్షణాన నా ఎద లోయల్లో జరిగే సంఘర్షణకు భాష్యం చెప్పాలంటే భాష చాలదు. అదో అనిర్వచనీయమైన అంతర్లీనమైన ఆవేదన!

పెళ్ళయ్యాక శంకరం వేరే ఇంట్లో కాపరం పెట్టాడు. అంతకుముందు ఇద్దరం ఉద్యోగాలు చేస్తూ ఒకే గదిలో ఉండేవాళ్ళం. ఇప్పుడు వాడు వెళ్ళిపోవడంతో గదితోపాటు నా హృదయం కూడా శూన్యంగా అయినట్టుంది. ఒక పది రోజులు వాడు లేని లోటు అనుక్షణం కనిపిస్తూ దిగులు దిగులుగా అనిపించింది. ఇదంతా ఆ మహాతల్లి 'పార్వతి' మూలంగా జరిగిందని ఆమె మీద ఏదో చెప్పలేని కోపం కలిగేది. అందుకే శంకరం రెండు మూడుసార్లు వాళ్ళింటికి రమ్మని కోరినా వెళ్ళలేదు.

ఆ రోజు శంకరం నా గదికి ఉత్సాహంగా వచ్చాడు. వాడిని చూసి నాకు చాలా ఆనందమేసింది. ఆ ఆనందాన్ని పైకి కనబడనీయకుండా ''ఏం మహానుభావా! ఇలా దారి తప్పి వచ్చావేమిటి? ఇన్నాళ్ళూ కనిపించక పోవడంతో నీ భార్య నిన్ను కొంగున ముడేసుకుందేమో ననుకున్నాను. అయినా కొత్త సంసారం. అందమైన భార్యను ఇంట్లో పెట్టుకుని మా లాంటి వాళ్ళతో ఏం పని?'' అన్నాను నిష్ఠురంగా.

నా మాటలకు వాడు నిండుగా, తృప్తిగా నవ్వాడు. నిజం చెప్పద్దూ! వాడి నవ్వు చూస్తే నాలో ఎంత కోపమున్నా కరిగిపోతుంది. వాడి ముఖంలో ఏదో కొత్త కళ వచ్చినట్టుంది. పెళ్ళి నీరు ఒంట బట్టి మనిషి కాస్త నునుపు తేలి మరింత అందంగా ఉన్నాడు.

''ఏమిటలా కొత్తగా చూస్తున్నావు?'' మధురంగా నవ్వాడు వాడు.

నా చూపుల్ని మరల్చుకుని నిష్ఠురంగా మరి నాలుగు దులిపేశాను.

నా మాటలకు వాడు కోపం తెచ్చుకోలేదు. హాయిగా నవ్వేశాడు.

''అస్తమానం ఇలా ఏడవకపోతే నీవూ ఒక అందమైన పూబోణిని చూసి పెళ్ళి చేసుకోరాదూ!''

నేను నవ్వేసి వూరుకున్నాను.

కాస్సేపు సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకున్నాము. శంకరం మధ్యలో ఉన్నట్టుండి ''అర్జెంటుగా నీ బట్టలన్నీ సర్దేసెయ్'' అన్నాడు.

''ఎందుకు?'' అర్థంకాక చూశాను.

''ఈ రోజు నుంచి నీ మకాం మా ఇంట్లోనే.''

''నేను రాను.''

''ఎందుకని?''

''నాకు తెచ్చి పెట్టావుగా సవతిపోరు. ఆమె ఎదురుగా నే నెట్లా తిరగ్గలను?''

నా మాటలకు శంకరం పడీ పడీ నవ్వాడు. ఆ నవ్వులో రవ్వంత గర్వం, ఒక్కింత సంతృప్తి కనిపించాయి.

''సారథీ! నీవు అనవసరంగా పార్వతిని అపార్థం చేసుకుంటున్నావురా. మన గురించి, మన స్నేహం గురించి [illegible] అంతా చెప్పేశాను. వాడు [illegible] వాడు లేనిదే నేను బతకలేను [illegible] పార్వతి చాలా మంచిది. [illegible] మన స్నేహాన్ని అర్థం [illegible] నిన్ను అర్జెంటుగా [illegible] రమ్మని నన్ను ఇక్కడకు [illegible] నా వెంట రకపోతే [illegible] తరిమేస్తా నన్నది. [illegible] పుణ్య ముంటుంది. కొత్తగా [illegible]యిన వాడిని. మా కాపరం చక్కబడాలంటే నీవు తప్పకుండా రావాలి'' అని కోతలు కోస్తూ నగలు పడ్డాడు.

''అంటే అవిడగారు ఆజ్ఞ ఇస్తే నా దగ్గరకు వచ్చావన్న మాట. నీ పెళ్ళాం మెప్పు కోసం నన్ను తీసుకెళతా నన్న మాట. అవి డెవరు నన్ను రమ్మన మనడానికి? ఆ ఇంట్లో అవిడ కెంత అధికారముందో నాకూ అంత పెత్తనముంది. నాకై నేనే వచ్చేస్తా.''

''ఆ మాట అన్నావు—బాగుంది. పద మరి'' అని ఉత్సాహంగా నా సామానంతా తానే సర్దేసి ఆటో పిలిచాడు శంకరం.

మేము వెళ్ళేసరికి పార్వతి నవ్వుతూ ఎదురొచ్చింది. నేను ముఖం చిట్లించాను.

''రండి, అన్నయ్యగారూ!'' అంటూ నవ్వు ముఖంతో లోపలికి ఆహ్వానించింది.

'ఫరవాలేదు. అప్పుడే వరస కలిపేసింది.' కాఫీ తెస్తాను కూర్చోమని లోపలికి వెళ్ళింది. ఆమె మాటలు,

ఆ నవ్వు ముఖం, హుందాతనం నా లోని జెలసీ పటాపంచలు చేశాయి. ఆమెఅంటే వాత్సల్య పూరితమైన మమకారం కలిగింది వెంటనే. నా మనసు మెత్తబడి పోయింది.

రెండు కప్పులు తెచ్చి చెరొకటి లందించింది పార్వతి.

శంకరం ఒక గుక్క తాగి "ఏమిటి కాఫీ ఇలా పాడు చేశావు" అని వికారపడి పోయాడు. "ఏమిటండీ ఏమయింది?" అని ఆదుర్దాగా అడిగింది పార్వతి.

"ఛీ. ఏం బాగా లేదు—కషాయంలా చేదుగా ఉంది." కప్పు కింద పెట్టేశాడు.

"నీ ముఖం మండా! ఎప్పుడూ అయ్యరు హోటల్లో కాఫీ తాగి తాగి నీ నాలుక చెడిపోయింది. అందుకే అమృతం లాంటి కాఫీకి పేర్లు పెడుతున్నావు. మా చెల్లాయి చేతి కాఫీ కోసమైనా నే నిక్కడే ఉండిపోతాను. వెళ్ళమన్నా వెళ్ళను. ముందు కప్పు తీసుకో" అని అనేసరికి శంకరం తెల్లబోయాడు.

పార్వతి ముఖం వికసించింది.

"నీకే చెప్పేది. ముందు కప్పు లందుకో."

శంకరం ఆశ్చర్యం నుండి తేరుకో కుండానే అప్రయత్నంగా కప్పు అందు కుంటూ, "ఏరా ప్లేటు ఫిరాయించేశావు. పార్వతీ — విను..." అని ఏదో చెప్ప బోయాడు.

"నోర్ముయ్యరా! ఎంతయినా మే మిద్దరం అనా చెల్లెళ్ళం. నీ విప్పుడు మాకు ప్రత్యర్థివి. మా చెల్లాయిని. పల్లెత్తి మాటన్నా సహించ లేను. ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకుని మసలుకో. కాఫీ బాగా లేదట. తాగేయ్" అని మండి పడ్డాను.

కంగారుగా కప్పు ఖాళీ చేశాడు శంకరం.

"విన్నారుగా మా అన్నయ్య మాటలు. జాగ్రత్తగా బుద్ధిగా నడుచుకోండి." బెదిరిస్తున్నట్లు చిలిపిగా నవ్వింది పార్వతి.

శంకరం మా వంక ఉక్రోషంగా తినేసేట్లు చూశాడు.

ఈ సారి ఇద్దరం కలిసి నవ్వేశాము. వాడు ఏడవలేక ప్రతి కలపక తప్పలేదు.

• • •

ఆ విధంగా పార్వతిమీద నాకు అభిమానం కలిగింది. చెల్లెళ్ళు లేని నాకు పార్వతి సోదరి వాత్సల్యం నాలో ఆ లోటును భర్తీ చేసింది. పార్వతి, నేను ఒక జట్టు. ఇద్దరం కలిసి శంకరాన్ని ఆట పట్టించి ఏడ్పించేవాళ్ళం. వాడు మాకు ఎదురు నిలువలేక రాబెకొచ్చేవాడు. అలా చిరు తగవుల తియ్యదనాలతో కాలం ముందుకు వెళుతూ మా అను బంధాన్ని గట్టిపరుస్తూ వచ్చింది.

నాన్న నాకు నాలుగైదు పెళ్ళి సంబం ధాలు చూశాడు. కానీ ఆ సంబంధాలేవీ పార్వతికి నచ్చలేదు. చదువు తక్కువనో, అందం తక్కువనో ఏదో ఒక వంక పెట్టేది. నేనూ పార్వతికి నచ్చిన అమ్మాయిని చేసుకోవాలని గట్టిగా నిర్ణయం తీసుకున్నాను.

"బాగుంది. మీ అన్నా చెల్లెళ్ళు ఏకమై ఇలా వచ్చిన సంబంధాలన్నీ త్రిప్పికొడుతుంటే ఇక వీడికి పెళ్ళయి నట్లే—అయినా వీడేం మన్మథుడా, లేక దేవేంద్రుడా అప్సరలు దిగిరావ డానికి" అని విసుక్కున్నాడు శంకరం.

"మా అన్నయ్య కేం తక్కువ! అంద గాడు, ఐశ్వర్యవంతుడు. పైగా రచ యిత. ఆయన భావాలకు సరిపోయే అమ్మాయి దొరకవద్దూ" అని సమాధాన మిచ్చేది పార్వతి.

నేను నవ్వి వూరుకునేవాడిని. నాకు కాబోయే భార్య నాకు అన్ని విధాల దీటైనది కావాలని ఆమె కోరిక. నా ఆలోచన కూడా అదే కావడంతో పెళ్ళి కూతుర్ని ఎంచే బాధ్యత పార్వతిమీదే ఉంచేశాను.

కాలగర్భంలో రెండేళ్ళు గడిచి పోయాయి. రచయితగా కొంత కీర్తిని ఆర్జించాను.

శంకరానికి కొడుకు పుట్టాడు. వా డచ్చం తల్లి పోలిక. ఆ పసివాడి వూసులతో ఆటలతో మాకు పొద్దే తెలిసేది కాదు. వాళ్ళిద్దరికన్నా నా దగ్గరే వాడికి మాలిమి ఎక్కువ. నాకు నచ్చిన అమ్మాయి దొరకలేదని పెళ్ళి విషయంలో నేను రాజీ పడలేకపోయాను. ఇంకా కొన్నాళ్ళు నిరీక్షించుదామని ఉండి పోయాను.

అన్యోన్యంగా సాగుతున్న శంకరం— పార్వతుల దాంపత్య రథం హఠాత్తుగా మలుపు తిరిగింది! సాఫీగా ప్రేమగా సాగుతున్న వారి దాంపత్య జీవనంలో హఠాత్తుగా అర్పణ ప్రవేశించి పెద్ద గాలి దుమారాన్ని రేపింది. ఆమె విషయం ముందుగా నాకు తెలియదు. నాదాకా వచ్చేసరికి నా చేతులు దాటిపోయింది.

ఒకరోజు శంకరం మా ఆఫీసులోని టైపిస్టు అర్పణను లేవదీసుకుని ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయాడు! పార్వతి కన్నీళ్ళతో ఈ విషయం చెబుతుంటే నేను ఆశ్చర్యంతో కొయ్యబారి పోయాను.

"పార్వతీ! ఏమిటమ్మా నీవు చెప్పేది? శంకరం ఏమిటి? ఆమెను లేవదీసుకు పోవడ మేమిటి? వాడిని అపార్థం చేసు కుంటున్నావేమో! నేను ఎరుగున్న శంకరం అలాంటివాడు కాదు— ఎన్నటికీ వా డలాంటి నీచపు పనులు చేయడు."

"లేదన్నయ్యా! ఆయన చాలా మారిపోయాడు. ఆయనకు, ఆ అమ్మా యికి చాలా రోజులనుంచి సంబంధం ఉంది..."

"మరి ఈ సంగతి నాకు ఇన్నాళ్ళ నుంచి ఎందుకు చెప్పలేదు?" నా ముఖం లోని రక్తమంతా సిరింజితో తోడేసి నట్లు తెల్లగా పాలిపోయింది.

పార్వతి ఎక్కిళ్ళ మధ్య జరిగినదంతా చెప్పింది.

నా తల గిర్రున తిరిగిపోయింది. శంకరం అలా పరస్త్రీ వ్యామోహంలో పడి భార్యా బిడ్డను వదిలిపెడతాడని నే నెప్పుడూ వూహామాత్రంగానైనా అనుకోలేదు. అర్పణ కూడా ఇలా తెగిస్తుందని ఎప్పుడూ అనుమానం కలగలేదు. ఆఫీసులో ఉన్నప్పుడు ఎవరి తోనూ ఎక్కువగా మాట్లాడేది కాదు. మర్యాదగా, హుందాగా ఉండేది.

మరి ఇలా జరిగిం దేమిటి?

"అన్నయ్యా...నా సంసారాన్ని నీవే నిలపాలి. నా బిడ్డ ముఖం చూసి అయినా ఆయన ఎక్కడున్నా వెదికి తీసుకురా. ఆయన్ని దూరం చేసుకుని నేను బ్రతకలేను" అని కన్నీళ్ళతో ప్రార్థిం చింది పార్వతి.

అవ్యక్తమైన వ్యథతో నా హృదయం నలిగిపోయింది. పార్వతికి ఇంతటి అన్యాయం జరుగుతుంటే చూస్తూ ఎలా వూరుకోగలను?

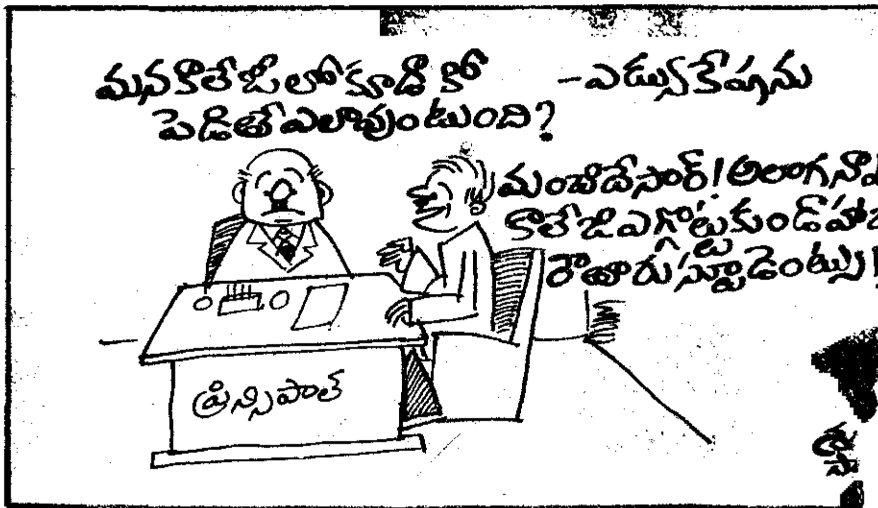

అసలు ఇదేం పని? పె[illegible] పిల్లల్ని పెట్టుకుని మ[illegible] ప్రేమకలాపాలు సాగించి లేచిపోతాడా? వాడు ఆ క్షణంలో ఎదురుపడితే నిలువునా పాతేద్దామన్నంత కోపం వచ్చింది.

నా ఆవేశాన్ని అణచుకుని "పార్వతీ! ఈ అన్నయ్య ఉన్నంతకాలం నీ కాపురం చెడిపోనివ్వను. వాడు ఎక్కడున్నా బుద్ధి చెప్పి తీసుకువస్తాను. నీవు ధైర్యంగా ఉండు" అని ధైర్యం చెప్పి బయలు దేరాను. వాళ్ళను, వీళ్ళను వాకబుచేస్తూ చివరకు శంకరం ఉన్న చోటును కనుక్కో గలిగాను.

• • •

శంకరాన్ని చూస్తూనే నా ఆవేశం, కోపం ఉద్రృతమయింది. నోటి కొచ్చి నట్లు చెడా మడా తిట్టిపోశాను. వాడు నోరెత్త లేదు. దొరికి పోయిన దొంగలా తల దించుకున్నాడు. అర్పణ...ఆమె

బొమ్మ — ఇ.వి.యస్.ప్రసాద్

వంక తీవ్రంగా, అసహ్యంగా చూశాను. ఆమె ఏమాత్రం జంకు గొంతు లేకుండా తల దించుకుని నిశ్చలంగా నిలుచుంది.

నాకు చుర చుర ఒళ్ళు మండుకున్నది.

పచ్చని పసుపుతాడు...మిల మిల మెరిసే మంగళసూత్రం ఆమె మెడలో కనిపించగానే నా ఆవేశం తారస్థాయికి

చేసుకున్నారా?'' పళ్ళు ...డిగేను.

...న్న తల ఆడించింది అర్పణ.

...!...పెళ్ళట పెళ్ళి!'' విసు ... మెడలోని పసుపుతాడు ...ంపేశాను. సరిగ్గా ఆ ... ఆమె తలెత్తింది. ... నా కళ్ళలోకి చూసింది. ఆ చూపుల్లోని వాడిదనం నన్ను రెండు క్షణాలు చలింపజేశాయి.

''ఆహా! ఎంత మంచి పని చేశారు! నా మెడలో తాళి తెంపి మీ చెల్లెలికి గొప్ప న్యాయం చేకూర్చారు. తాళి తెంపి ఆయన్ని నా నుంచి దూరం చేసినంత మాత్రాన నా గుండెలోని ప్రేమను తుడిచి పెట్టగలరా? ఈ ఎద లోయల్లో ప్రవహించే రాగ వాహినులకు ఆనకట్ట వేయగలరా? నా నరాల వలపు రహదారుల్లో స్రవించే ప్రేమ జలపాతాన్ని ఆపగలరా? మీరు చదువుకున్న వారు—సంస్కార వంతులు. పైగా మీ కలంతో సమాజాన్ని ఉద్ధరించే గొప్ప రచయితలు. అసలు మీ రిలాంటి పని ఎలా చేయగలిగారు?

రచయితలకు హృదయ ముంటుం దని విన్నాను. అది అబద్ధమని ఇప్పుడు మీ చర్యతో అర్థ మవుతోంది. ఒక ఆడ పిల్ల మోజుపడి మూడు ముళ్ళు వేయించుకుంది. ఆ తాళి పసుపుపచ్చదనం ఆరక ముందే తెంపేశారు.

ఇదెక్కడి న్యాయం? ఇదేమి ధర్మం? మీ చెల్లెలికోసం మరో అభాగ్యురాలి జీవితాన్ని కాలరాస్తారా?

అసలు నేను చేసిన నేరమేమిటి?'' అని నిలదీసి తీవ్రంగా ప్రశ్నించింది అర్పణ. ఆ మాటలు నా గుండెకు తగిలిన మాట వాస్తవమే. గాయమవుతున్న గుండెను సరిచేసుకున్నాను. పార్వతి దీన వదనం కళ్ళముందు కదిలింది.

''నీవు చేసిన తప్పంతా పెళ్ళయిన వాడిని ప్రేమించడమే. నీ కన్నా ముందు వాడి జీవితంలోకి మరో స్త్రీ ప్రవేశించింది. ఆమె పది మంది పెద్దల ఆశీర్వాదాలతో అగ్నిసాక్షిగా తాళి కట్టించుకుని అతణ్ణి తన వాడిని చేసుకుంది. అతని ప్రేమను పొందే అధికారం, హక్కు ఆమెకు ఒక్కదానికే ఉన్నది. అసలు తెలిసి తెలిసి పెళ్ళయినవాడిని ఎందుకు ప్రేమించావు?''

''ఆ సంగతి నాకు సరిగ్గా తెలీదు.''

నాకు చప్పున కోపం వచ్చింది.

''ఏమిటీ ... మీ రిద్దరూ ఒకే ఆఫీసులో పని చేస్తున్నారు. వాడికి పెళ్ళయిన సంగతి నీకు తెలీదంటే హాస్యాస్పదమే.''

''మీ కెలా అనిపించినా నేను చెప్పేది మాత్రం నిజం. ఆ విషయమే కాదు, పెళ్ళయిన వాడిని ప్రేమించ కూడదని కూడా నాకు తెలీదు. 'ఇలాంటి' వాళ్ళనే ప్రేమించాలని నా అనుభవ పాఠంలోకి రాలేదు. అసలు ప్రేమంటే ఏమిటో నాకు తెలియదు. నాకు తెలిసిందల్లా ఒక్కటే!

ఆయన కరస్పర్శతో నాలో నిద్రాణమైన కోరికలు పురి విప్పాయి. హృదయ వీణ ఒక్కసారిగా ఝుమ్మన్నది. వలపు మంజీరాలు మ్రోగాయి. అద్వితీయమైన లోకాలను సందర్శించ కలిగాను. అంతటి దివ్యానుభూతిని కలిగించిన పురుషుడంటే ఎనలేని మక్కువ—ప్రీతి. అలాంటి మహా వ్యక్తికి దాసోహం అన్నాను. మనసు లేని మనువు చేసుకుని వందేళ్ళు బ్రతికే కన్నా ఇష్టమైన వాడితో తాళి కట్టించుకుని అరక్షణం బ్రతికినా జీవితం పులకించి పవిత్ర మవుతుం దనుకున్నాను. మీ పుణ్యాన నా ఈ చిన్న కోరిక కూడా ముక్కలైంది.

ఇంకేం? మీరు అనుకున్నది సాధించారుగా. మీ మిత్రుణ్ణి తీసుకెళ్ళండి.'' అర్పణ కళ్ళు గండి తెగిన చెరువు లయ్యాయి. దుఃఖంతో ఆమె గొంతు గరగర లాడింది.

ఆ మాటల వలన ఆమె వ్యక్తిత్వాన్ని అంచనా వేయగలిగాను.

శంకరం మా ఇద్దరి మాటలు వింటూ మౌనంగా, గంభీరంగా కూర్చున్నాడు. వా డేదయినా కల్పించుకుంటాడేమో నని ఎదురు చూసేను. అలాంటిదేమీ చేయలేదు వాడు. అలా చేస్తే నానా మాటలని,నా కసి అంతా తీర్చుకోవా లనుకున్నాను. వా డెందు కలా మౌనంగా ఉండిపోయాడో, వాడి ఆంతర్యం ఏమిటో నాకు బోధపడలేదు.

నా కోపాన్ని నిగ్రహించుకుంటూ శాంతంగా చెప్పాను అర్పణకు:

''చూడు, అర్పణా! నీవు అనుకునేంత కర్కోటకుణ్ణి కాదు నేను. ఏది మంచో ఏది చెడో ఎవరి కెలా న్యాయం చేకూర్చాలో తెలుసుకునే ప్రవర్తిస్తున్నాను. నీవు నిజంగా వాడిని ప్రేమిస్తే — ఆ ప్రేమను త్యాగంగా మార్చుకుని, వాడి సుఖం కోసం పాటుపడాలి. అప్పుడే నిజమైన ప్రేమకు అర్థం. పరమార్థం దక్కుతుంది.

ఇప్పటికే వాడి సంసారం అల్లకల్లోల మయింది. నీ పాత్ర ప్రవేశించాక వాళ్ళ భార్యా భర్తల మధ్య సఖ్యత నశించింది. నీది కాని వస్తువు మీద వ్యామోహాన్ని పెంచుకున్నావు. చాటుగా తీసుకువచ్చి తాళి కట్టించుకున్నావు. ఈ తాళి నిలవదు. ఆ పెళ్ళి చెల్లదు.''

''ఏమన్నారు?'' తీవ్రంగా తలెత్తి చూస్తూ—''ఆయన్ని చాటుగా తీసుకువచ్చి పెళ్ళి చేసుకున్నానా? ఆ ప్రశ్న నన్ను కాదు మీ మిత్రుణ్ణి అడగండి. మీ మీ స్వార్థాలు మీరే చూసుకుంటున్నారు. మరి ... నేం కావాలి? ఆయన్ని ... అర్పించి ఏమీ లేని దానయ్యాను. నా లోని రాగాన్ని, అనురాగాన్ని అన్నీ ఆయనకే పంచి ఇచ్చాను. ఇప్పుడు నా మనసు ఖాళీగా ఉంది. ఈ శూన్య హృదయాన్ని అరచేత పట్టుకుని ఎలా బతికేది? నా జీవితానికి పరమార్థ మేమిటి?'' అన్నది.

''నీకు తల్లి తండ్రుడు లున్నారు. నీ గురించి ఆలోచించేరదుకు, నీ సమస్యను పంచుకునేందుకు, నీ జీవితాన్ని సరిదిద్దేందుకు వా ళ్ళున్నారు. మా కన్నా నీ మంచి చెడ్డలు వాళ్ళకే ఎక్కువగా తెలుసు. నీవు పిచ్చిదానివి కాబట్టి వెర్రి వ్యామోహంలో పడి కన్న వాళ్ళను, కుటుంబ సంప్రదాయాలను వదులుకుని రాగలిగావు'' అని నా మాట పూర్తిగాక ముందే మధ్యలో అందుకున్నది అర్పణ:

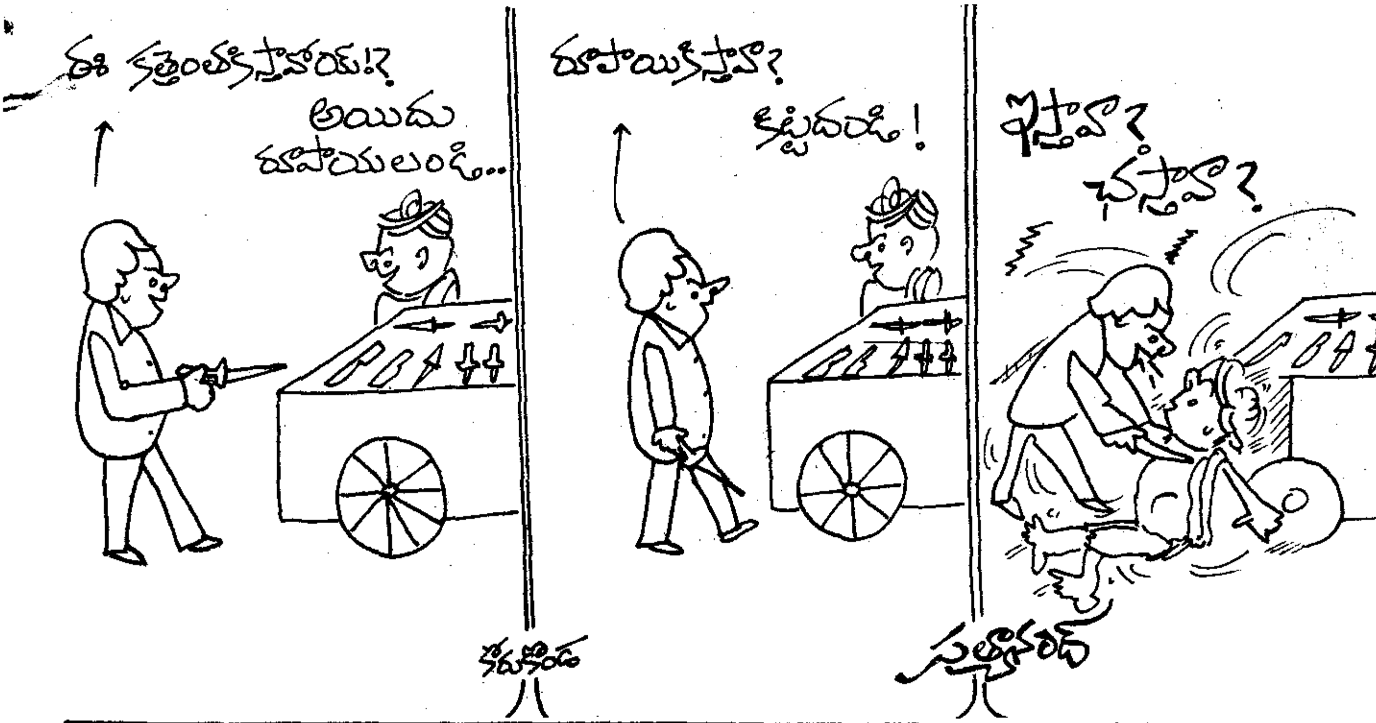

"అలా చేశానంటే కారణం ఆయన్ని మనసా వాచా నమ్మాను కనక, ప్రేమించాను కనక. కుటుంబ సంప్రదాయాలు, సమాజం నాకు అవసరం లేదు. నాకు కావలసింది ఆయన. ఆయన లేకపోతే నేను బతకలేను. మీరు ఎన్ని చెప్పినా నా నిర్ణయం మారదు—ఆయన మీద ప్రేమను చంపుకోలేను."

నా కళ్ళు వ్యంగ్యంగా నవ్వాయి. పళ్ళు కసిగా కదిలాయి.

"ప్రేమ! నీ ప్రేమ అంత గొప్పదా? వాడితో ఇన్నాళ్ళూ సంసారం చేసిన భార్యకూడా వాడిని అమితంగా ప్రేమిస్తుంది. పదిహేనేళ్ళుగా స్నేహం చేస్తున్న నేనుకూడా వాడిని విపరీతంగా ప్రేమిస్తున్నాను. నీ లాగే వాడి ప్రేమను మేముకూడా కోరుకుంటున్నాము. మా ప్రేమలు వాడి జీవితంలో వసంతాలు కురిపిస్తాయే తప్ప ఇలా జీవితాన్ని తారుమారు చేయవు. ప్రేమను గురించి మాట్లాడే హక్కు, అర్హత నీకు లేవు. అలాంటి ఆలోచనలకు స్వస్తి చెప్పు. నిన్ను మీ తల్లి తండ్రుల వద్దకు చేర్చుతాను—వెళ్ళిపో."

"నేను వెళ్ళను. చావనైనా చస్తాను. కానీ ఇంటికి మాత్రం వెళ్ళను."

"ఇప్పుడు వాడిని బలవంతంగా నీ నుంచి వేరు చేసి దూరంగా లాక్కుపోతాను. అప్పుడు నీ జీవితం ఏమవుతుందో ఆలోచించుకో."

"నా ఆలోచన నా గురించి కాదు. మీ గురించే ఆలోచిస్తున్నాను. ఎందరో అభాగ్యపు స్త్రీల జీవితాల్ని కథలుగా చిత్రించిన ఉత్తమ సంస్కారులు మీరు. గొప్ప రచయితగా కీర్తింపబడే మీరు ఇలాఅన్యాయంగా,అక్రమంగా మాట్లాడుతున్నా రేమిటని ఆలోచిస్తున్నాను. ఆయన భార్యకు న్యాయం చేకూర్చాలని నాకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. తాళి తెంపినంత మాత్రాన నేను ఆయనకు ఏమీ కాకుండా పోను."

"నా కబుర్లు అనవసరం. మర్యాదగా నా మాట విని మీ వాళ్ళ దగ్గరకు వెళ్ళిపో. అందరి మనసులు శాంతిస్తాయి. అలా కాకుండా నీ మొండి పట్టుదల వదలకపోతే ఫలితం చాలా తీవ్రంగా ఉంటుంది."

"ఏం చేస్తారు? ఇంకా చేసేందుకేముంది? తాళి తెంచేశారుగా!"

"నీ కళ్ళెదుటే వాడిని బరబరా ఈడ్చుకు పోతాను. ఆపగలిగితే ఆపుకో!" రోషంగా, ఉక్రోషంగా అన్నాను. అర్పణ నవ్వింది చిన్నగా.

"అంత అవసరం లేదు. ఆయన మీతో వస్తానంటే తీసుకెళ్ళండి" అంటూ వాడి వంక జాలి గొలిపేలా చూసింది. నాకు ఒళ్ళు మండిపోతూంది. వాడిని ఎలాగో బుట్టలో వేసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తూంది. ఎలాగైనా ముందు వాడిని అవతలకు తీసుకు పోవాలి అనుకున్నాను.

"అంటే వాడు నా వెంట రాడని నీ అభిప్రాయమా? ఎలా రాడో చూడు" అని విసురుగా వాడి చేయి పట్టి లాగాను. వాడు ఆర్తిగా నా కళ్ళలోకి చూశాడు.

"పద" అని గర్జించాను.

వాడు కదల్లేదు. ఆమె చూస్తూంది వాడి వంక.

శంకరం తల దించేసుకున్నాడు.

నేను నవ్వాను గర్వంగా ముందుకు నడుస్తూ. నా వెంట వాడు...

అర్పణ అలాగే నిశ్చలంగా నిలుచుండిపోయింది. వాడిని వెళ్ళవద్దని వారించలేదు. ఏడవలేదు. ఆమె ఉద్దేశం ఏమిటో నెలరోజుల తరవాత తెలిసింది.

• • •

నెల రోజుల తరవాత ...

అర్పణ దగ్గర నుంచి నాకు ఉత్తరం వచ్చింది.

"మహా రచయిత విజయ సారథి గారికి నమస్సులు...

నన్ను మరిచిపోయారా? నేను అర్పణను. మీ చేత తాళి తెంపించుకున్న దౌర్భాగ్యురాలిని. ఇప్పుడు మీరు—మీ మిత్రుడు సుఖంగా ఉన్నారని తలుస్తున్నాను.

నేను చనిపోతానని వూహించిఉంటారు కదూ! కానీ నేను చావలేదండీ! బతికే ఉన్నాను. నిండుగా నూరేళ్ళు బతుకుతాను. బహుశా నా కథను మీరు కథగా రాస్తే నా పాత్రను చంపేస్తారని నాకు తెలుసు.

కానీ, అలా రాయడం న్యాయమేనా?

నే నెందుకు చావాలి? ఒక పురుషుణ్ణి నమ్మి తాళి కట్టించుకున్నాను. ఆ పురుషుడు, మీలాంటి పెద్దలు కలిసి నాకు అన్యాయం చేస్తే అది నా తప్పా? ఆవేళ ఆయన నన్ను వదిలి మీ వెంట వెళ్ళిపోతా ననుకోలేదు.

అక్కడే నా నమ్మకాల మీద గట్టి దెబ్బ తగిలింది.

నా ఆలోచనలు మారిపోయాయి.

భార్య ఉండగా మీ మిత్రుడు నన్ను ప్రేమించి, లేవదీసుకెళ్ళి పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. మీరు తాళి తెంచేస్తుంటే దిష్టిబొమ్మలా చూస్తూ కూర్చున్నాడే తప్ప వారించలేదు. నాకు రక్షణకల్పించవలసిన వ్యక్తి అసమర్థుడిలా మీ వెంట వెళ్ళిపోయాడు.

ఇద్దరం కలిసి తప్పు చేశాం (అదీ మేము చేసిన పని మీ దృష్టిలో తప్పయితే). అలాంటప్పుడు శిక్ష కూడా ఇద్దరం అనుభవించాలి. ముందు నేను ఆత్మహత్య చేసుకోవా లనుకున్నాను. నేను చనిపోతే అతను ... అతను కూడా చనిపోతాడా? లేదు ... ఆయన అ... చేయడు. పెళ్ళాం పిల్లలతో ... ఉంటాడు.

మరి ఆయన ... నే నెందుకు చనిపోవాలి?

అందుకే ఆ ప్రయ... మించుకుని ఇంటి... మొదట్లో మా వాళ్ళు ... పోసినా, చివరకు ఆదరించ... తెలుసుకున్నాను నాకు నిజమైన ... లేవరో ... నా సమస్యకు పరిష్కారం నేనే ఆలోచించుకున్నాను.

రేపు పదహారవ తేదీ నా పెళ్ళి ...

పది మంది పెద్దల ఎదుట అగ్ని సాక్షిగా తాళి కట్టించుకుంటాను. ఈ సారి ఆ తాళిని ఎవరూ తాకలేరు. ఆక్షేపించలేరు. మీలో ఏ కొంచెమైనా మానవతా దృక్పథం ఉంటే నా పెళ్ళికి రండి. తాళి తెంపిన చేతితో నాలుగు అక్షింతలు చల్లి ఆశీర్వదించండి. ఇదే నేను మిమ్మల్ని కోరేది. ఇక నా నిర్ణయం మీకు నచ్చకపోవచ్చు, నచ్చనూ వచ్చు. నా కోసం నేను ఈ నిర్ణయం తీసుకుంటున్నాను. ప్రేమించడం శాపమైతే కావచ్చు గానీ పాపం కాదన్నసంగతి మీకు తెలుసుకుంటాను. ఇక ఇంతకన్నా ఎక్కువ చెప్ప నవసరం లేదు ... మీరు రచయితలు...!

—అర్పణ."

ఉత్తరంతోపాటు పిన్ చేసిన శుభలేఖను అప్పుడు చూశాను ...!★